kler

CENTRALIZÁLNÁK

PÁRATLAN OLDAL - LX. évfolyam, 11. szám, 2016. március 18.

Az oktatásügyben most folyó küzdelmek felidézik egy több mint másfélszáz éve meghiúsult reform történetét. Az események krónikása nem kissebb személy, mint Jókai volt.

„A boldog emlékezetű Bach-korszakban egyszer nem volt már egyéb dolga a miniszternek, hozzáfogott a tanügy centralizálásához.” Ezzel a mondattal kezdi kis karcolatát Jókai. Az elképzelés megvalósításához a jegyzőktől bekérték a falusi írástudó gazdák nevét. Közülük választották ki azt az embert, „akinek kötelessége leszen ezentúl minden reggel megvizitálni az iskolát, hogy pontosan kezdi-e a tanító a leckeadást, minden szombaton kiexaminálni a gyerekeket, hogy mit tanultak, megvizitálni az írásaikat, különösen a német írásaikat jól megbírálni, minden félévben rigorózumot tartani, s annak eredménye felől az ide mellékelt lajstromot nyolc nap alatt rendesen betölteni.”

Hogy az elképzelés milyen fogadtatásra talált, arról egy kis palóc faluban történtek alapján értesülünk. A kiválasztott kádernek hangzatos címet ígértek: *Löbliche Schulrathnak* fogják nevezni, és megbízása jelvényeként kap a minisztertől egy nagy cilindert. A kiválasztott nem nagyon értette, „leöblített sült rák“-nak fordította új címének jelentését, a kalaptól pedig úgy megrémült, hogy földhöz csapta a kinevezéssel együtt, kirohant az irodából, s csak az ablakon kiáltott vissza:

„– De hallja kegyelmed, mondja meg a menyisztereenek, hogy fogjon magaanak maasutt sült rákot avvaa a csikfogoovaa!”

Hát így sikeredett az oktatás központosítása egykor falun, a „boldog emlékezetű Bach-korszakban”. Csak azt reméljük, hogy a jelenlegi miniszter felhagy a *leöblített sült rákok* cserélgetésével, és a tanügy centralizálása helyett inkább valódi reformokra összpontosít.